जिल्हा परिषदेकडील न्यायालयीन कामकाजाचा त्वरेने निपटारा करण्यासाठी प्रत्येक विभागीय आयुक्त कार्यालयासाठी १ याप्रमाणे ६ कंत्राटी विधी सल्लागार यांची बाहय स्रोताव्दारे नियुक्ती करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ५०१७/ प्र.क्र.२९/ आस्था-८, बांधकाम भवन, २५, मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई ४००००१ दिनांक: २० जानेवारी,२०२१

वाचा:-

- १) वित्त विभाग,शासन परिपत्रक क्र.पदनि २०१०/८४/ १०/विसु-१, दिनांक २७ सप्टेंबर, २०१०.
- २) वित्त विभाग,शासन परिपत्रक क्र. पदनि २०१३/प्र.क्र. ११/१३/विसु-१,दि.०२ फेब्रुवारी, २०१३.
- ३) वित्त विभाग,शासन परिपत्रक क्र. पदनि २०१३/प्र.क्र. ११२/१३/विसु-१, दि.०२डिसेंबर,२०१३.
- ४) वित्त विभाग,शासन परिपत्रक क्र. पदनि २०१६/प्र.क्र.२९/१६/विस्-१,दि.०२ऑगस्ट, २०१६.
- ५) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.१०७/ई-८, दि.१५सप्टेंबर,२०१७
- ६) वित्त विभाग,शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२१९/प्र.क्र.२२/कोषा-प्रशा-४,दिनांक १७ जुलै,२०२०

प्रस्तावना:-

जिल्हा परिषदेतील दैनंदिन कामकाजाच्या अनुषंगाने वर्ग ३ व वर्ग ४ कर्मचा-यांच्या सेवाविषयक बाबींशी निगडीत मोठया प्रमाणात न्यायालयीन प्रकरणे मुंबई उच्च न्यायालय तसेच मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद व नागपूर खंडपीठात प्रलंबित आहेत. या प्रकरणात शासनास प्रतिवादी केलेले असते. वास्तविक महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा (सेवाप्रवेश) नियम, १९६७च्या तरतुदीनूसार, जिल्हा परिषदेतील वर्ग ३ व वर्ग ४च्या कर्मचा-यांचे नियुक्ती प्राधिकारी व शिस्तभंग विषयक प्राधिकारी हे जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी असतात. तसेच, महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा नियम, १९६८च्या नियम १० नुसार सेवा विषयक नियमांच्या संदर्भात राज्य शासनाचे अधिकार विभागीय आयुक्तांना प्रदान केलेले आहेत. अशी न्यायालयीन प्रकरणे मोठया प्रमाणात प्रलंबित असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. तसेच विभागीय आयुक्त प्रतिवादी असलेल्या प्रकरणांची संख्या देखील दिवसेंदिवस वाढत आहे.

वर स्पष्ट केल्यानूसार राज्य शासनाचे अधिकार विभागीय आयुक्तांना प्रदान केलेले असल्याने, ज्या न्यायालयीन प्रकरणात शासनास प्रतिवादी केलेले आहे, त्या प्रकरणांत शासनाच्या वतीने न्यायालयात बाजू मांडण्यासाठी व शपथपत्र दाखल करण्यासाठी विभागीय आयुक्त यांना शासनाच्या वतीने प्राधिकृत केले जाते. शपथपत्र दाखल करणे, आवश्यक माहिती सरकारी वकीलांना सादर करणे व प्रकरणांचा पाठपुरावा करणे याकरीता देखील त्यांना प्राधिकृत करण्यात येते. जिल्हा परिषदेकडील न्यायालयीन प्रकरणे तसेच शासनाकडून विभागीय आयुक्त स्तरावर प्राधिकृत करण्यात आलेल्या प्रकरणांचा पाठपुरावा करून मा. न्यायालयात शासनाची बाजू प्रभावीपणे मांडण्यासाठी शासकीय वकीलांना सहाय्य करणे तसेच न्यायालयीन प्रकरणांचा त्वरेने निपटारा करणे, इत्यादी कामाकरिता राज्यातील ६ विभागीय आयुक्त कार्यालयात प्रत्येकी १ याप्रमाणे ६ कंत्राटी विधी सल्लागारांची नेमणूक करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

जिल्हा परिषदेकडील न्यायालयीन प्रकरणांत शासनाची बाजू योग्यरित्या मांडण्यासाठी, शपथपत्र दाखल करण्याकरिता तसेच न्यायालयीन प्रकरणांचा पाठपुरावा करून त्यांचा जलदगतीने निपटारा व्हावा, याकरिता राज्यातील विभागीय आयुक्तांना बाहय यंत्रणेव्दारे (Out Sourcing) प्रत्येक विभागीय आयुक्त कार्यालयासाठी प्रत्येकी एक याप्रमाणे ६ कंत्राटी विधी सल्लागार यांची नेमणूक करण्यास खालील अटी व शर्तींच्या अधीन राहून शासन मान्यता देण्यात येत आहे:-

- १. बाहय यंत्रणेव्दारे काम करून घेणे म्हणजे आवश्यक कामे ठेकेदार/कंपनी/संस्थेकडून शासनाचे विहीत पध्दतीने निविदा मागवून सक्षम प्राधिकारी यांच्या मान्यतेने करून घेण्यात यावीत.
- २. संबंधीत विभाग / कार्यालयाने ज्या कंपनीस/ संस्थेस काम सोपवावयाचे आहे, त्यांचे बरोबर त्याबाबतचा करार करावा. सदर करारात संबंधीत विभाग कार्यालयांनी आवश्यक त्या सर्व अटी व शर्ती नमूद कराव्यात. या करारामध्ये कंपनी/संस्थेतर्फे काम करणा-या अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या सेवेचे कोणतेही उत्तरदायित्व शासनावर राहणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.
- ३. बाहय यंत्रणेव्दारे काम करून घेण्याकरीता कोणतीही पदनिर्मिती केली जाणार नाही.
- ४. बाहय यंत्रणेव्दारे काम करून घेण्याच्या कामाचे प्रदान "वेतन" या तपशीलवार शिर्षाखाली न दाखविता "कार्यालयीन खर्च" या तपशीलवार शिर्षाखाली दाखविणे आवश्यक राहील.
- ५. बाहय यंत्रणेव्दारे सेवा घेण्यासाठी या शासन निर्णयान्वये जेवढी पदे मंजुर केली आहेत, तितक्याच पदांचे काम बाहय यंत्रणेव्दारे घेण्यात यावे.
- ६. शासनाने विहीत केलेल्या पध्दतीने निविदा प्रक्रिया पार पाडून अत्यंत पारदर्शक पध्दतीने बाहय यंत्रणेची निवड संबंधीतांनी करावयाची आहे.
- ७. महसुल विभागाने त्यांच्याकडील संदर्भाधीन क्र.५ च्या शासन निर्णयान्वये न्यायालयीन कामकाजासाठी कंत्राटी विधी अधिका-यांची नेमणूक केली असून दिनांक १५ सप्टेंबर,२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये त्याचे मानधन दुरध्वनी व प्रवास खर्चासह रुपये ३५०००/ इतके निश्चित

- केले आहे. त्यास अनुसरुन सर्व विभागीय आयुक्त कार्यालयातील कंत्राटी विधी अधिकारी/विधी सल्लागार यांच्या मानधनामध्ये एकवाक्यता असण्याच्या दृष्टिने जिल्हा परिषदेकडील कामकाजासाठी बाहय यंत्रणेव्दारे भरावयाच्या कंत्राटी विधी सल्लागार यांचे दुरध्वनी व प्रवासखर्चासह दरमहा मानधन रु.३५०००/- इतके निश्चित करण्यात यावे.
- २. संदर्भीय शासन परिपत्रकानुसार बाहय स्रोताव्दारे (Out Sourcing) कंत्राटी विधी सल्लागार यांच्या नेमणूकीची कार्यवाही सर्व विभागीय आयुक्त यांनी त्याचे स्तरावरुन स्वतंत्ररित्या करावी. बाहय स्रोताव्दारे(Out Sourcing) कंत्राटी विधी सल्लागार यांची नेमणूक करतांना वित्त विभागाचे संदर्भाधीन शासन निर्णय/परिपत्रक यामधील अटी व शर्तीचे तसेच मार्गदर्शक सूचनांचे कोणत्याही परिस्थितीत उल्लंघन होणार नाही,याची खातरजमा करण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त कार्यालयाची राहील.
- 3. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा औनौपचारीक संदर्भ क्र. ४७१/आ.पु.क., दिनांक १२/०२/२०२० अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०१९९६५७३११९२०असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. वसंत माने)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) अप्पर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई
- २) अतिरिक्त मुख्य सचिव,सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ३) प्रधान सचिव (लेवको), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) प्रधान सचिव (विसु), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) विभागीय आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय (सर्व)
- ६) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ७) विभागीय उप आयुक्त (आस्थापना), विभागीय आयुक्त कार्यालय (सर्व)
- ८) अवर सचिव (विधी) कक्ष, ग्रामविकास विभाग, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई
- ९) निवडनस्ती (आस्था-८)